

Geloof en openbare lewe

Smit, Dirk J. 2008. Opstelle oor geloof en openbare lewe.
Stellenbosch: Sun Press. (Versamelde opstelle 2.) 445 p.
Prys: R275,00. ISBN: 978-1-920388-01-5.

Resensent: E.J. de Beer
Skool vir Kerkwetenskappe, Potchefstroomkampus,
Noordwes-Universiteit

Het die Christelike geloof enigiets te maak met die openbare lewe? Indien wel, wat is die plek en rol van teologie in die openbare lewe? Wat beteken “openbare lewe” en hoe kan die kerk ’n bydrae tot die openbare lewe lewer? Hierdie vrae kom in ’n bundel van 23 opstelle deur die bekende Stellenbosse teoloog, Dirkie Smit, aan die orde. Die bundel bevat die pennevrug van meer as twee dekades se navorsing en nadenke vanuit verskillende hoeke oor die tema. Die bundel behoort saam met die eerste bundel, *Essays in public theology: collected essays 1* (2007) gelees te word.

Die opstelle in die bundel is almal geleentheidsgeskryfte, sommige oorspronklik as toesprake geskryf en ander as bydraes tot publikasies. Die skrywer sê self: “... die bundel is geen monografie wat ’n enkele tema afdoende behandel nie, maar eerder ’n aantal geskryfte wat feitlik almal uit een of ander konfliktsituasie gebore is” (p. v). Aan die begin van elke hoofstuk word in voetnote die historiese ontstaanskonteks van die betrokke opstel beskryf. Die opstelle word in ses dele aangebied, naamlik Openbare lewe, Openbare kerk, Openbare aanbidding, Openbare getuienis, Openbare mening en Openbare geloof. In die eerste deel word teoretiese perspektiewe gebied oor die vraag hoe die openbare lewe en die openbare mening gesien word. In deel twee word nagedink oor die openbare rol van die

kerkverband, in deel drie kom die verbande tussen erediens en lewe onder die soeklig. Die openbare getuienis van die kerk (insluitende studiestukke, besluite en verklarings) word in deel vier behandel, terwyl deel vyf op die openbare mening in die samelewing self fokus. Die laaste deel gee aandag aan die openbare karakter van geloof self, in die gestalte van teologiese nadenke en in die gestalte van die alledaagse lewe van gelowiges.

Die bundel dek 'n wye area. Sommige opstelle konsentreer op die bydraes van gesaghebbende wetenskaplikes. Bydraes van Jürgen Habermas (hoofstuk 1), Heinrich Bedford-Strohm (hoofstuk 2), Heinz Eduard Tödt (hoofstuk 13) en James M. Gustafson (hoofstuk 14) word bespreek. Ander opstelle fokus op die kerk as samelewingsverband, die kerk se rol asook maatskaplike uitdagings vir die kerk (hoofstukke 3 tot 5). Sommige bydraes neig meer in 'n politieke rigting, byvoorbeeld die kerk se rol in die *struggle* (hoofstuk 6), die noodsaak van openbare getuienis en waarom en hoe die kerk behoort te getuig (hoofstukke 11, 15). Die verhouding tussen liturgie en verskillende aspekte van die lewe kom onder die loep (hoofstukke 7 en 10). Die gelowige se hoop (hoofstuk 9) en verskillende aspekte van gelowiges se roeping word ook belig (hoofstukke 8 en 23). Twee hoofstukke (12 en 16) gee insig in die teologiese agtergrond wat aanleiding tot die ontstaan van die belydenis van Belhar gegee het. Die spraakverwarring wat met die aanbreek van die nuwe Suid-Afrika ontstaan het en die noodsaak om 'n gemeenskaplike taal te vind, kry aandag (hoofstukke 17 tot 20) saam met die werk van die waarheids- en versoeningskommissie (hoofstuk 21). In Smit se intreerede by die Fakulteit Teologie van Stellenbosch behandel hy die vraag oor waarmee die teologie hom besig hou (hoofstuk 22).

Die bundel dek 'n wye verskeidenheid filosofiese en teologiese velde. Dit sluit etiek, sistematiese teologie en liturgiek in. Alhoewel nie al die bydraes in die bundel bedoel is om akademies van aard te wees nie, getuig al die opstelle van diepgaande kennis en oorwoë menings wat versigtig geformuleer is. Elke opstel behoort gelees te word teen die agtergrond waarin of waarvoor dit geskryf is.

Die bundel word aanbeveel vir enige persoon wat belangstel in die openbare karakter van die Christelike geloof. Dit sluit persone in wat meer op 'n filosofiese vlak oor die onderwerp wil nadink, en ook persone wat belangstel in die rol wat die gereformeerde teologie in die veranderinge wat Suid-Afrika ondergaan het, gespeel het.